

XXI. Oikeusaputoimisto.

Oikeusavustajan kertomus Helsingin kaupungin oikeusaputoimiston toiminnasta v. 1935 oli seuraava:

Oikeusaputoimiston johtokuntaan kuuluivat kertomusvuonna vanhempi oikeusneuvosmies G. Leopold puheenjohtajana, varatuomari S. T. Mannermaa varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä hovioikeudenauskultantti A. E. Heiskanen ja varatuomarit O. W. Johansson ja E. Tulenheimo. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Johtokunta piti vuoden aikana neljä kokousta, joissa käsiteltiin pääasiassa juoksevia asioita.

Oikeusavustajan tointa hoiti edelleen varatuomari N. Lindegren ja oikeusavustajan apulaisen tointa varatuomari Y. Hämesalo. Toimistoapulaisena toimi ylioppilas O. Bremer. Kesälomasijaisina olivat varatuomari E. Norros ja neiti Hj. Åvall.

Menosääntö nousi kertomusvuonna 161,175 markkaan oltuaan edellisenä vuonna 159,421 markkaa.

Oikeusaputoimisto sai vuoden aikana kuten ennenkin toimeksiantoja Tukholman kaupungin oikeusaputoimistolta. Myöskin muutamat muut ulkomaiset oikeusaputoimistot käyttivät toimiston apua. Sitä paitsi oltiin molemminpuolisessa yhteydessä erinäisten kotimaassa toimivien köyhäinasianajajain kanssa.

Muuten oikeusaputoimiston toiminta jatkui entiseen tapaan. Asiakkaiden luku vähentyi jonkun verran edelliseen vuoteen verraten, mikä johtunee osaksi aikaisemmin vallinneen taloudellisen pulakauden edelleen helppottumisesta. Sotilasavustusasiat sen sijaan lisääntyivät huomattavasti kesällä pidettyjen reserviharjoitusten johdosta. Seuraavat numerotiedot valaisevat lähemmin oikeusaputoimiston toimintaa kertomusvuonna:

Käyntien luku oli 12,132, edellisenä vuonna 12,914, v. 1933 13,380, v. 1932 12,890 ja v. 1931 9,935. Eri kuukausien osalle käynnit jakautuivat seuraavasti:

	Vastaan- otto- päiviä.	K ä y n t e j ä kaikkiaan.	päivää kohden.		Vastaan- otto- päiviä.	K ä y n t e j ä kaikkiaan.	päivää kohden.
Tammikuu ..	26	1,193	45.9	Heinäkuu	27	982	36.4
Helmikuu	24	1,122	46.8	Elokuu	27	1,059	39.2
Maaliskuu ..	25	1,120	44.8	Syyskuu	25	929	37.2
Huhtikuu	23	1,032	44.9	Lokakuu	27	1,044	38.7
Toukokuu ..	25	956	38.2	Marraskuu ..	26	938	36.1
Kesäkuu	23	961	41.8	Joulukuu	23	796	34.6
				Yhteensä	301	12,132	40.3

Kuten taulukosta näkyy oli oikeusaputoimisto vuoden aikana avoinna 301 päivää. Käyntien luku päivää kohden oli 40.3, edellisenä vuonna 42.9 ja v. 1933 44.6. Suurin käyntiluku päivässä oli 80, pienin 5.

Alempana olevat tilastotiedot osoittavat rekisteröityjen asioiden luvun ja rekisteröityjen asiakkaiden säädyn, ammatin y.m. niissä asioissa, joissa toimisto ryhtyi oikeudenkäyntiin, kirjallisiin tehtäviin tai pitempiin suullisiin neuvotteluihin.

Tällaisten asiain kokonaismäärä oli 2,092, joista 2,002 oli kertomusvuonna tulleita ja 90 edelliseltä vuodelta ratkaisematta olevia. Kirjallisia toimituksia oli 2,383, niistä hakemuskirjoja 809.

Säätynsä tai ammattinsa ja sukupuolensa mukaan kävijät ryhmittivät seuraavasti:

	Mp.	Np.	Yht.		Mp.	Np.	Yht.
Ajureita	9	—	9	Kulkukauppiaita ..	2	—	2
Asfalttityöntekijöitä ..	2	—	2	Kutojia	—	5	5
Asiamiehiä	4	—	4	Kylmänruoanlaittajia ..	—	3	3
Autonkuljettajia ..	45	—	45	Kylvettäjiä	—	6	6
Biljardimarkkooreja ..	1	—	1	Lastenhoitajia	—	6	6
Bussinkonduktööreja ..	41	1	42	Lattiatyöntekijöitä ..	2	—	2
Eläinlääkäreitä	1	—	1	Leipureita	4	5	9
Emännöitsijöitä	—	7	7	Lämmittäjiä	3	—	3
Ent. kiertokoulun-				Maalareita	42	—	42
opettajia	1	—	1	Meijeriapulaisia ..	3	2	5
Ent. vääpeleitä	1	—	1	Mekaanikkoja	3	—	3
Filmaajia	1	—	1	Merkkimiehiä	1	—	1
Hierojia	3	—	3	Metallityöntekijöitä ..	5	—	5
Ikkunanpesijöitä ..	2	—	2	Modisteja	—	5	5
Insinööreja	2	—	2	Monttööreja	12	—	12
Juoksupoikia	8	—	8	Musiikkereita	6	—	6
Juoksutytöitä	—	3	3	Muurareita	7	—	7
Juustomestareita ..	1	—	1	Naimisissa olevia nai-			
Kadunlaskijoita	1	—	1	sia ja leskiä	—	851	851
Kahvinkuljettajia ..	—	2	2	Neitejä	—	15	15
Kalastajia	1	—	1	Ompelijoita	—	51	51
Kampaajia	—	4	4	Pakkaajia	—	1	1
Kapteenoja	1	—	1	Palvelijoita	—	173	173
Kassanhoitajia	—	6	6	Partureita	3	12	15
Kauppa-apulaisia ..	12	50	62	Peltiseppiä	12	—	12
Kauppamatkustajia ..	3	—	3	Pesijöitä	—	11	11
Keittäjiä	—	28	28	Poliiseja	6	—	6
Kelloseppiä	1	—	1	Putkityöntekijöitä ..	4	—	4
Kemigraafeja	1	—	1	Puuseppiä	20	—	20
Kipsityöntekijöitä ..	1	—	1	Puutarhureita	1	—	1
Kirjapainotyönteki-				Raitiovaununkon-			
jöitä	8	—	8	duktööreja	2	2	4
Kirjatyöntekijöitä ..	2	1	3	Rakennusmestareita ..	1	—	1
Kirvesmiehiä	51	—	51	Rautatieläisiä	6	2	8
Kivityöntekijöitä ..	6	—	6	Räätäleitä	13	4	17
Konemestareita	3	—	3	Sairaanhoitajia ..	—	3	3
Konttoriapulaisia ..	9	2	11	Sanomalehdenmyy-			
Korityöntekijöitä ..	3	—	3	jiä	1	1	2

	Mp.	Np.	Yht.		Mp.	Np.	Yht.
Seppелеensitojia ..	—	1	1	Työnjohtajia	4	—	4
Seppiä	2	—	2	Työntekijöitä	159	88	247
Siivoojia	—	36	36	Vahtimestareita ..	2	—	2
Sikalanhoitajia ..	—	2	2	Valokuvaajia	1	—	1
Silittajia	—	7	7	Valureita	2	—	2
Sorvaajia	3	—	3	Varastoapulaisia ..	7	1	8
Suutareita	10	—	10	Viilaajia	9	—	9
Taiteilijoita	2	—	2	Värjääjiä	1	—	1
Talonmiehiä	2	—	2	Ylioppilaita	12	—	12
Tarjoilijoita	—	34	34				
				Yhteensä	600	1,431	2,031

Vuoden aikana käsiteltyjen juttujen ja asiain ryhmittäminen laatunsa mukaan selvää seuraavasta, vahvistetun kaavakkeen mukaan laaditusta yhdistelmästä:

Velvoiteoikeuteen kuuluvia asioita:		Perintöoikeut. kuuluvia asioita	34
Vuokrariitoja	34	Testamenttioikeuteen kuuluvia asioita	2
Työ- ja palkkariitoja	552	Yleisiä veroja koskevia asioita	82
Muita velkomisjuttuja	142	Holhousasioita	8
Esineoikeuteen kuuluvia asioita	16	Vähäpätöisiä rikosasioita	4
Perheoikeuteen kuuluvia asioita:		Sotilasavustuksia	501
Avioriitoja	11	Tapaturma-asioita	7
Avioeroja	199	Toimeksiantoja	7
Perheen elatusasioita	140	Erinäisiä tiedusteluja, hake-	
Kuolleeksi julistamisia	6	muksia, valituksia y.m. ..	347
		Yhteensä	2,092

Vireille pannuista jutuista ja asioista tuli, mikäli oikeusaputoimiston toimenpiteistä riippui, vuoden kuluessa lopullisesti ratkaistuiksi ja kirjoista poistetuiksi 2,003, kuten seuraavista luvuista näkyy:

Sopimalla ratkaistu	620	Annettu eri viranomaisille ..	944
Oikeudenkäynnillä ratkaistu ..	273	Juttuja, joissa toimisto otti	
Erin. syistä jätetty sillensä ..	117	haasteen mutta ei ajanut lop-	
		puun	49
		Yhteensä	2,003

Edellä mainitut eri virastoille jätetyt 944 asiaa sekä virastojen ratkaisusta riippuva 1 asia, lukuunottamatta Helsingin raastuvanoikeuteen ja muualle otettuja haasteita, jakautuivat eri virastojen kesken seuraavasti:

Tasavallan presidentille	6	Oikeusministeriöön	1
Valtioneuvostoon	18	Oikeuskanslerille	1
Valtiovarainministeriöön	1	Korkeimpaan oikeuteen	18
Sisäasiainministeriöön	2	Korkeimpaan hallinto-oikeuteen	121
Kulku laitosten ja yleisten töi-		Turun hovioikeuteen	6
den ministeriöön	8	Uudenmaan läänin maaherralle	605
Puolustusministeriöön	5	Viipurin » »	2
Sosiaaliministeriöön	4	Oulun » »	1
Ulkoasiainministeriöön	2	Mikkelin » »	1

Vakuutusneuvostolle	2	Poliisilaitoksen etsivälle osas-	
Tampereen tuomiokapituliin ..	1	tolle	1
Uudenkaupungin raastuvan-		Tutkijalautakunnalle	29
oikeudelle	1	Helsingin sotilaspiirin esikun-	
Savonlinnan raastuvanoikeudelle	1	nalle	4
Helsingin kaupungin:		Kutsuntalaitoksen keskuslauta-	
maistraatille	10	kunnalle.....	1
raastuvanoikeudelle	9	Kemin maistraatille	1
kaupunginvaltuustolle.....	1	Tie- ja vesirakennushallitukselle	1
kaupunginhallitukselle	41	Rautatiehallitukselle	2
köyhäinhoitolautakunnalle..	15	Lääkintöhallitukselle	1
Helsingin pitäjän kunnallislau-		Viipurin tuomiokunnan tuoma-	
takunnalle	1	rille	1
Vaasan kaupunginvoudille....	1	Jyväskylän kaupunginhallituk-	
Lahden maistraatille	1	selle	1
Ensimmäiselle kaup.voudille ..	17		
		Yhteensä	945

Se seikka, että 117 asiaa jätettiin sillensä, johtui samoin kuin edellisinä vuosina siitä, etteivät oikeudenetsijät, sen jälkeen kun oikeusaputoimisto oli ryhtynyt ensimmäiseen toimenpiteeseen eikä sopimusta voitu saada aikaan, enää palanneet, mutta myöskin siitä, ettei ollut toiveita juttujen voittamisesta oikeudenkäynnillä, sekä lopuksi siitä, että hakijat eivät joko tahtoneet tai voineet esittää asian edelleen ajamiseen tarvittavaa varattomuustodistusta.

Syynä siihen, että toimisto ei ajanut perille 49 yllä mainittua juttua, joissa haaste jo oli otettu, oli osittain, että haaste oli otettu Helsingin ulkopuolella oleviin tuomioistuimiin, joissa toimiston virkamiehet toimiston voimassa olevan johtosäännön mukaan eivät ole velvolliset oikeudenetsijöitä avustamaan, osittain, ettei vastaajia oltu haasteella tavattu tai että asia oli järjestetty ennen oikeuden istuntoa.

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vuoden kuluessa 312 asiassa. Näistä ajoi toimisto vuoden kuluessa loppuun 273 asiaa, joista 268 juttua voittiin ja 5 hävittiin, näistä 1 vastaajana. Helsingin raastuvanoikeudessa esiinnyttiin vuoden kuluessa toimiston puolesta 451 kertaa 209 päivänä. Kun työpäivien luku nousi 301:een esiinnyttiin niin muodoin raastuvanoikeudessa useammin kuin joka toinen päivä.